
Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

---

2018/2111(INI)

11.1.2019

UDTALELSE

fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

til Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

om gennemførelse af traktatens bestemmelser om unionsborgerskab
(2018/2111(INI))

Ordfører for udtalelse: Martina Anderson

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender opfordrer Udvalget om Konstitutionelle Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- der henviser til Kommissionens rapport af 24. januar 2017 med titlen "Styrkelse af borgernes rettigheder i en Union med demokratiske forandringer – 2017-rapport om unionsborgerskab" (COM(2017)0030),
- der henviser til sin beslutning af 12. december 2017 om 2017-rapporten om unionsborgerskab: Styrkelse af borgernes rettigheder i en Union med demokratiske forandringer¹,
- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF² af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område,
- der henviser til Rådets konklusioner af 9. juni 2011 om afslutning af evalueringen af, om Bulgarien og Rumænien er forberedt på at gennemføre Schengenreglerne (henholdsvis 9166/3/11 og 9167/3/11),
- der henviser til Det Forenede Kongeriges meddelelse om Det Forenede Kongeriges ønske om at udtræde af Den Europæiske Union afgivet af den britiske premierminister til Det Europæiske Råd den 29. marts 2017 i overensstemmelse med artikel 50, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU),
- der henviser til sin beslutning om minimumsstandarder for mindretal i EU³,
- der henviser til sin beslutning af 7. februar 2018 om beskyttelse og ikkediskrimination af EU-borgere tilhørende mindretal i EU-medlemsstaterne⁴,
- A. der henviser til, at Den Europæiske Union i henhold til artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) bygger på respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne;
- B. der henviser til, at EU's charter om grundlæggende rettigheder samler alle de personlige, borgerlige, politiske, økonomiske og sociale rettigheder, som unionsborgerne er omfattet af; der henviser til, at sigtet med chartret er at beskytte de europæiske borgere mod forskelsbehandling på grund af f.eks. køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politisk eller anden overbevisning, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, ejendom, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering; der henviser til, at artikel 18 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) forbyder al forskelsbehandling på grundlag af nationalitet;

---

¹ EUT C 369 af 11.10.2018, s. 11.

² EUT L 158 af 30.4.2004, s. 77.

³ Vedtagne tekster, P8_TA(2018)0447.

⁴ EUT C 463 af 21.12.2018, s. 21.

- C. der henviser til, at en konsolidering af borgernes og de demokratiske institutioners rettigheder også indebærer bekæmpelse af alle former for forskelsbehandling og ulighed mellem kønnene;
- D. der henviser til, at en vellykket udøvelse af borgerskabsrettigheder forudsætter, at medlemsstaterne respekterer alle rettigheder og friheder, der er nedfældet i chartret om grundlæggende rettigheder;
- E. der henviser til, at unionsborgerskab opnås gennem statsborgerskab i en medlemsstat og klart er et supplement til det nationale statsborgerskab, jf. artikel 9 i TEU; der henviser til, at unionsborgerskab er et supplement til og ikke træder i stedet for det nationale statsborgerskab; der henviser til, at medlemsstaterne bør gøre brug af deres beføjelser til at tilkende statsborgerskab i en ånd præget af loyalt samarbejde i overensstemmelse med traktaterne, hvori rettighederne og garantierne i forbindelse med unionsborgerskab er blevet konsolideret, hvorved chartret om grundlæggende rettigheder er blevet retskraftigt; der henviser til, at Nordirland er et særligt tilfælde, hvor borgerne i henhold til den fælles aftale mellem EU og Det Forenede Kongerige fra december 2017 bør kunne nyde, have adgang til og udøve deres rettigheder som unionsborgere, hvor de bor; der henviser til, at det i artikel 20 i TEUF hedder, at unionsborgerskab har enhver, der er statsborger i en medlemsstat, og at unionsborgerne har de rettigheder og er underlagt de pligter, der er indeholdt i traktaterne og chartret;
- F. der henviser til, at retten til ligebehandling er et af de grundlæggende principper i Den Europæiske Union og en fundamental menneskerettighed for alle; der henviser til, at artikel 9 i TEU, hvori unionsborgerskabet fastsættes, udtrykkeligt tilkendegiver, at Unionen skal overholde princippet om lighed mellem sine borgere, der skal nyde lige stor opmærksomhed fra EU-institutionernes, -organernes, -kontorenes og -agenturenes side;
- G. der henviser til, at ca. 8 % af unionsborgerne tilhører et nationalt mindretal, og at ca. 10 % taler et regionalt sprog eller et mindretalsprog; der henviser til, at Unionen stadig ikke har udviklet en fælles EU-ramme til sikring af deres rettigheder, som vil kunne omfatte benchmarks og sanktioner;
- H. der henviser til, at et stigende antal mennesker siden 2012 ifølge Kommissionens 2017-rapport om unionsborgerskabet har oplevet en eller anden form for forskelsbehandling;
- I. der henviser til, at fri bevægelighed er en af de fire grundlæggende frihedsrettigheder i EU, en hjørnesten i den europæiske integration og en af unionsborgernes mest påskønnede rettigheder; der henviser til, at retten til fri bevægelighed og udøvelse heraf er et centralt princip i unionsborgerskabet; der henviser til, at unionsborgere stadig kan opleve vedvarende eller nye barrierer i udøvelsen af deres ret til fri bevægelighed og ophold, herunder omfattende dokumentationskrav, besværlige procedurer for opnåelse af opholdstilladelse, problemer med adgang til sundhedsydelser eller langvarige procedurer for adgang til arbejde eller godkendelse af erhvervs kvalifikationer; der henviser til, at nogle unionsborgere er blevet udsat for udvisninger eller udvisningsordrer inden for Unionen;
- J. der henviser til, at oprettelsen af Schengenområdet og integrationen af Schengenreglerne i EU-retten har skabt stor bevægelsesfrihed i Unionen og er et af de

vigtigste resultater af den europæiske integrationsproces; der henviser til, at Rådet i sine konklusioner af 9. juni 2011 (9166/3/11 og 9167/3/11) fastslog, at evalueringsprocessen var afsluttet med positivt resultat, og at Bulgarien og Rumænien i teknisk henseende var forberedt til at tiltræde Schengenområdet;

- K. der henviser til, at Europa-Parlamentet er den eneste direkte valgte EU-institution; der henviser til, at principperne om et repræsentativt demokrati, ansvarlighed og gennemsigtighed er bærende søjler for Europa-Parlamentet;
  - L. der henviser til, at de europæiske borgere er direkte repræsenteret i Europa-Parlamentet og har en demokratisk ret til at stille op og stemme ved valg til Europa-Parlamentet uanset de særlige ordninger for visse medlemsstater, der er fastsat i traktaterne; der henviser til, at disse rettigheder bør respekteres også i forbindelse med borgere, der er bosat på en anden medlemsstats område; der henviser til, at unionsborgere i henhold til artikel 22 i TEUF og artikel 10 i TEU har valgret og er valgbare ved valg til Europa-Parlamentet;
  - M. der henviser til, at fri bevægelighed er et af de vigtigste principper i Den Europæiske Union; der henviser til, at europæiske borgere, der har udøvet deres ret til fri bevægelighed, kan opleve tab af stemmeret eller hindringer for stemmeafgivelse ved europæiske og lokale valg i værtsmedlemsstater, hvor denne ret ikke bliver befordret og fremmet på passende vis;
  - N. der henviser til, at Nordirland risikerer at blive særlig hårdt ramt af Brexit; der henviser til, at en hård grænse til Republikken Irland er et særligt problem, der vil påvirke den frie bevægelighed og unionsborgerskabsrettigheder;
  - O. der henviser til, at indførelsen af unionsborgerskabet er et resultat af det europæiske projekt, men endnu ikke har nået sit fulde potentiale; understreger, at det er en enestående konstruktion, som ikke ses noget andet sted i verden;
1. understreger, at Unionen har pligt til at beskytte mindretal og garantere deres rettigheder i samme omfang, som den gør det for flertallet; bemærker, at artikel 2 i TEU danner ramme om beskyttelse af mindretal som en af EU's grundlæggende værdier; bemærker endvidere, at artikel 21 (om ikke-forskelsbehandling) og artikel 22 (om kulturel, religiøs og sproglig mangfoldighed) i chartret om grundlæggende rettigheder har opnået juridisk bindende form i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF); bemærker, at alle de nuværende rettigheder, der gælder i henhold til chartret og den europæiske menneskerettighedskonvention, sammen med det tilsyn og den beskyttelse, som EU-Domstolen yder, har afgørende betydning for borgerne i Nordirland i forbindelse med gennemførelsen af Langfredagsaftalen;
  2. understreger, at oprindelige nationale, etniske eller sproglige mindretal udgør et særligt bidrag til europæisk mangfoldighed og kultur; minder om, at bevarelse og fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed i og mellem medlemsstaterne er en grundlæggende værdi i og samtidig en vigtig opgave for Den Europæiske Union;
  3. påpeger, at unionsborgerne ikke er tilstrækkeligt opmærksomme på deres rettigheder, der følger af unionsborgerskabet, herunder retten til at stemme ved europæiske og lokale valg og til at modtage konsular beskyttelse fra andre medlemsstater

ambassader; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme borgernes deltagelse i det demokratiske liv ved at holde dem fuldt informeret om deres stemmerettigheder og fjerne hindringer for deres deltagelse og behandle spørgsmål om tilgængelighed, deltagelse, ikke-forskelsbehandling og ligestilling, således at alle unionsborgere, herunder personer med handicap, kan udøve deres grundlæggende rettigheder på samme måde som andre borgere;

4. bemærker, at der er medlemsstater, som ikke indrømmer deres egne statsborgere, som også er unionsborgere, stemmeret ved valg til Europa-Parlamentet, hvilket begrænser mangfoldigheden af synspunkter i Parlamentet og mindsker EU-institutionernes ansvar over for unionsborgerne; mener, at medlemsstaterne bør sikre, at deres statsborgere nyder beskyttelse af alle de økonomiske, sociale, politiske, miljømæssige og demokratiske rettigheder, der er knyttet til unionsborgerskabet; påpeger, at der er forskellig praksis i medlemsstaterne for anvendelsen af den ret, der er fastsat i artikel 20, stk. 2, i TEUF; opfordrer medlemsstaterne til at udvide stemmeretten mest muligt;
5. opfordrer Kommissionen til regelmæssigt at overvåge anvendelsen af direktiv 2004/38/EF i medlemsstaterne og træffe passende foranstaltninger til at fjerne mulige hindringer for den frie bevægelighed og dermed gøre det muligt for alle unionsborgere at nyde fri bevægelighed fuldt ud uden at støde på hindringer i form af grænsekontrol;
6. opfordrer Rådet og Det Europæiske Råd til at tillade alle lande, der opfylder de nødvendige tekniske kriterier, at blive medlemmer af Schengenområdet og derved give alle unionsborgere mulighed for at kunne nyde retten til fri bevægelighed uhindret af grænsekontrol;
7. bemærker, at næsten 7 mio. unionsborgere i øjeblikket bor i lande uden for Unionen, og at dette tal forventes at stige til mindst 10 mio. i 2020; understreger nødvendigheden af, at medlemsstaterne støtter en bred demokratisk deltagelse ved det næste europæiske valg i 2019; opfordrer til fuld og effektiv gennemførelse af direktiv (EU) 2015/637 for at sikre unionsborgere konsuler beskyttelse i tredjelande, hvor deres medlemsstat ikke er repræsenteret;
8. udtrykker bekymring over den praksis, der anvendes i nogle medlemsstater, i form af f.eks. "gyldne visa", der indebærer, at tredjelandstatsborgere tildeles statsborgerskab alene til gengæld for investeringer og på grundlag af minimumskriterier; understreger, at unionsborgerskabet ikke bør reduceres til en handelsvare; anmoder medlemsstaterne om at indstille salget af opholdstilladelser og statsborgerskab via gyldne visa og investorprogrammer på grund af den store risiko for korrupsion og misbrug af Schengenområdet til kriminelle formål; opfordrer Kommissionen til i forbindelse med dens forslag nøje at overveje "nationale ordninger for tildeling af unionsborgerskab til investorer" og lægge vægt på procedurer, som medlemsstaterne skal følge ved udøvelsen af deres beføjelser til at tildele statsborgerskab i fuld overensstemmelse med EU-retten;
9. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at tage hensyn til den særlige situation for børn af unionsborgere, som udøver deres traktatfæstede rettigheder, idet disse børn kan få problemer med at opfylde kriterierne for statsborgerskab under nationale regler, navnlig når et krav til statsborgerskab måtte omfatte påvisning af en tæt tilknytning til det pågældende land;

10. bemærker med bekymring, at retten til et familieliv for mange unionsborgere, der er gift eller i et fast forhold med statsborgere fra lande uden for Unionen, kan blive bragt i fare på grund af national lovgivning eller mangelfuld gennemførelse heraf, og at det samme gælder deres mulighed for at udøve deres traktatfæstede rettigheder, når de rejser inden for Unionen;
11. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at udvise proportionalitet i enhver afgørelse om udsendelse af udenlandske unionsborgere fra deres område og minder om, at sådanne afgørelser skal vedrøre den pågældende person, først kan træffes efter en grundig undersøgelse af omstændighederne og skal respektere de grundlæggende rettigheder;
12. opfordrer Agenturet for Grundlæggende Rettigheder til at begynde at behandle anti-regional diskrimination og diskrimination af mindretalsprog på lokalt, regionalt og nationalt plan i sit arbejdsprogram;
13. mener, at Unionen for at give substans til henvisningerne til mindretal og ligebehandling af alle unionsborgere i artikel 2 og 9 i TEU og for bedre at kunne virkeliggøre potentialet ved unionsborgerskabet bør tage skridt til at garantere beskyttelsen af Unionens grundlæggende værdier og af mindretals rettigheder; gentager, at der er behov for en omfattende EU-beskyttelsesordning for oprindelige nationale, etniske og sproglige mindretal, der indarbejder eksisterende folkeretlige instrumenter og følger bedste praksis i Unionen; mener, at en sådan ramme bør have sine egne høje standarder og ledsages af en solid overvågningsmekanisme;
14. fordømmer kraftigt det stigende antal tilfælde af racisme, fremmedhad, diskrimination og tilskyndelse til had og tilfælde af vold, som begås af neofascistiske og nynazistiske organisationer i en række EU-medlemsstater;
15. understreger, at beskyttelsen af rettigheder og interesser for de EU-27-borgere, der bor eller har boet i Det Forenede Kongerige, og for de britiske statsborgere, der bor eller har boet i EU-27, skal behandles som en absolut prioritet i forhandlingerne om Det Forenede Kongeriges udtrædelse; er yderst bekymret over den aktuelle situation i forhandlingerne om Det Forenede Kongeriges udtrædelse af EU og over de katastrofale konsekvenser, som et scenarie uden en aftale vil kunne få for over fem millioner menneskers liv; opfordrer den britiske og den irske regering til at sikre, at de rettigheder, der er fastsat i EU-traktaterne og de relevante internationale aftaler for unionsborgere, der bor i Storbritannien og Nordirland, beskyttes efter Brexit;
16. opfordrer Kommissionen til hurtigt og bestemt af medlemsstaterne at forlange alle relevante data og kontroller for at sikre, at Schengensystemets integritet og sikkerhed ikke kompromitteres.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	10.1.2019
Resultat af den endelige afstemning	+: 40 -: 7 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Asim Ademov, Martina Anderson, Heinz K. Becker, Monika Beňová, Michał Boni, Caterina Chinnici, Rachida Dati, Frank Engel, Laura Ferrara, Romeo Franz, Kinga Gál, Ana Gomes, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Monika Hohlmeier, Sophia in 't Veld, Cécile Kashetu Kyenge, Monica Macovei, Roberta Metsola, Claude Moraes, Ivari Padar, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Helga Stevens, Traian Ungureanu, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat, Udo Voigt, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Kristina Winberg, Tomáš Zdechovský, Auke Zijlstra
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Dennis de Jong, Anna Hedh, Lívia Járóka, Marek Jurek, Jean Lambert, Jeroen Lenaers, Andrejs Mamikins, Angelika Mlinar, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 200, stk. 2)	Norbert Erdős, Fernando Ruas, Adam Szejnfeld

RESULTAT AF AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB I RÅDGIVENDE UDVALG

40	+
ALDE	Nathalie Griesbeck, Sophia in 't Veld, Angelika Mlinar, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Cecilia Wikström
EFDD	Laura Ferrara
GUE/NGL	Martina Anderson, Dennis de Jong, Marie-Christine Vergiat
PPE	Asim Ademov, Heinz K. Becker, Michał Boni, Rachida Dati, Frank Engel, Kinga Gál, Monika Hohlmeier, Lívia Járóka, Jeroen Lenaers, Roberta Metsola, Fernando Ruas, Csaba Sógor, Adam Szejnfeld, Traian Ungureanu, Tomáš Zdechovský
S&D	Monika Beňová, Caterina Chinnici, Ana Gomes, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Cécile Kashetu Kyenge, Andrejs Mamikins, Claude Moraes, Ivari Padar, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Birgit Sippel, Josef Weidenholzer
VERTS/ALE	Romeo Franz, Jean Lambert, Judith Sargentini, Bodil Valero

7	-
ECR	Marek Jurek, Monica Macovei, Helga Stevens, Kristina Winberg
ENF	Auke Zijlstra
NI	Udo Voigt
PPE	Norbert Erdős

0	0

Tegnforklaring:

+ : for

- : imod

0 : hverken/eller